

CARTES DES DE LA SELVA PRIMITIVA (II)

Doctor Nkomo Odhinga
Degà de la Facultat d'Antropologia
Universitat de Bandungu
KIBURUANDA

Benvolgut professor:

Li escric aquesta segona carta que recull part de les nostres investigacions sobre els costums sexuals europeus.

Com que la vida del fill depèn del desig dels pares, també les parelles estèrils han reivindicat el seu dret a tenir descendència. Tradicionalment aquest desig es canalitzava a través de l'adopció, però darrerament els nens per adoptar escasegen, ja que són delmats abans d'hora per l'avortament. Per sort, el progrés tècnic ha vingut a ajudar-los, a l'obtenir la concepció en laboratori.

D'aquesta tècnica de la fecundació **in vitro** (FIV), només puc donar-li'n una idea succinta en aquesta sinopsi. En el cas més normal es prenen òvuls de la mare, es fecunden en una proveta amb esperma del pare, i l'embrió obtingut així és implantat en l'úter de la dona. Aquí es planteja la qüestió sobre què fer amb els embrions sobrants, ja que generalment es fecunden diversos òvuls per tenir-los de recanvi si fallés la intervenció. D'aquesta manera, el problema d'una parella abans estèril es converteix en què fer amb els fills potencials que esperen congelats en el laboratori. Els autors discrepen sobre si pertanyen als pares o als metges, si s'ha de destruir-los, utilitzar-los per a experimentació o donar-los a una altra parella que necessiti un fill terapèutic per curar la seva ansietat.

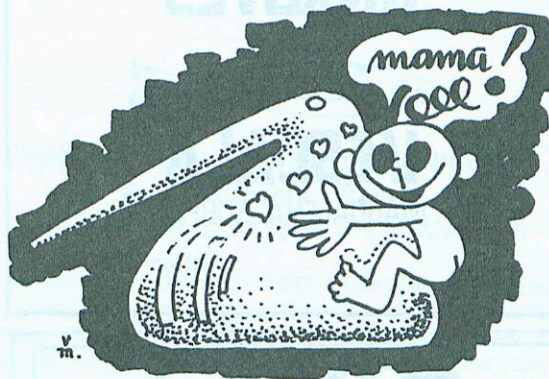
Com que aquesta tècnica no és suficient per vèncer totes les causes d'esterilitat, han aparegut moltes variants, segons el semen procedeixi del pare legal o d'un tercer anònim, o segons l'òvul l'aporti la mare o sigui graciosament donat per una veïna. En aquests casos d'«adulteri cast», la separació entre la maternitat biològica, la genètica i la jurídica planteja problemes que porten de cap els experts: el marit pot negar-se a reconèixer el fill engendrat sense la seva intervenció? el fill ho és de la que va donar l'òvul o de la que el va donar a llum?, se li ha d'explicar el seu origen quan sigui gran?

En cas que la dona no pugui en absolut portar a terme un embaràs, es recorre a les anomenades «mares substituïdes» o de lloguer. Són dones que accepten la inseminació artificial amb esperma del pare, i es comprometen a entregar després el nen a la parella que el va encarregar. Advertirà que, en aquest cas, no es tracta més que d'una solució moderna a un problema que històricament es resolia amb mètodes menys sofisticats: com el recurs a una serva entre els jueus o amb la intervenció d'un esclau entre els grecs en el cas d'esterilitat masculina. Però aquí s'ha de fer mitjançant el que anomenen una «tecnologia de punta», tal vegada com a tribut a l'asèpsia sexual.

El problema és que algunes mares de lloguer no són de fiar: quan arriba el moment del part s'han encaterinat ja amb el nen i es desdiiuen del tracte, sense indemnitzar el progenitor per la seva aportació genètica. Juntament amb la manca de seguretat jurídica que això suposa, el més discutit és si aquestes pràctiques s'han de comercialitzar o no. Ja que s'ha de tenir en compte que a Europa el decisiu no és el que es fa, sinó si es cobra o no per allò. Algunes veus assenyalen ja el perill que el futur es creïn dues classes de dona: les que tindran els mitjans per remunerar una mare de lloguer i les que hauran de donar a llum fills d'encàrrec per guanyar-se la vida. El més probable és que s'acabi creant un cos funcional de «mares substituïdes», amb la garantia de l'Estat i a càrrec de la Seguretat Social per evitar discriminacions.

Les possibilitats de la procreació artificial auguren l'aparició de nous tipus de família. Per a què se'n faci una idea, la foto oficial d'un matrimoni de moda comprendria en un futur proper els següents personatges, juntament als felïços esposos: per part de la núvia, el seu pare jurídic, la seva mare biològica, el donant de l'esperma que va engendrar la núvia i que ha plantejat un procés per tenir dret de visita, el director del banc de semen i la filla del primer matrimoni de la mare; per part del nuvi, la mare genètica que va aportar l'òvul, la mare biològica que va llogar el seu úter i va donar a llum el nuvi, el metge que va fer la FIV, el director de l'agència que va posar en contacte ambdues mares (el pare no apareix, ja que va morir cinc anys abans del naixement del noi; però com que havia deixat el seu esperma congelat, la seva dona va poder tenir el fill quan ja havia superat la menopausa).

Tal vegada vostè pensi que aquest gran avenç tècnic de la procreació artificial ha creat més problemes -socials, afectius i ètics- que els que pretenia resoldre. Però aquest **impasse** pot

resoldre's en un futur no llunyà: els tècnics treballen ja en un prototipus de matriu artificial, que permetrà prescindir de la molèstia de la maternitat i accedir per fi a la gestació **in vitro**.

El seu devot deixeble,

Bdula Nguandy

(Traduït del swahili per Ramon Moncunill)

A PROPÒSIT DE L'ARTICLE «BOICOT» (veure pàg. 3 de L'ESCALENC d'Octubre '86)

Abans de tot, jo l'autor de dit article, vull posar de relleu que de cap manera no he volgut ofendre a les persones arrendatàries o propietàries dels establiments que hi són citats. M'he atacat solament als rètols de denominació. Ademés, se'm farà justícia considerant que també he apuntat a d'altres professions.

Confesso, no obstant, que, excedit, m'he deixat dominar pel nombre escandalós (que denuncio en l'esmentat article i en d'altres) de rètols resant en altres llengües -i, sobretot, en les d'altres països estrangers- que la pròpia del país nostre. Aquells que es vulguin donar la pena de rellegir el meu text veuran que en els paràgrafs 7, 10 i 11 hi afirmo contundentment que no m'oposo pas a què la llengua castellana figurí allà on sigui, sempre que hi estigui maridada amb la catalana. Però ja ho veig: seria ridícul que els noms de bateig dels establiments siguin presentats en dos idiomes.

Les persones ofeses em reprotxen de no «embestir» (sic) els Bancs i les Multinacionals, i sembla que d'aquesta desavinença vulguin fer-ne un diferent de classe; altrament dit, que jo m'ataco covardament als de modesta condició tot i negligint als poderosos; i això em fa mal; si aquests senyors em coneixessin i si seguisin els meus articles, no ho dirien pas!. Em sembla evident que en unes quantes ratlles hom no pot esmentar a tothom a la vegada; qui sap si no em reservo la possibilitat de fer-ho més endavant?; ningú no pot conèixer la «programàtica» dels meus projectes.

És veritat que aquests senyors no em coneixen, ja que afirmen que el meu nom es un pseudònim; no, amics; no solc dissimular la meua identitat per a exposar les meves opinions.

També jo podria queixar-me de què en la carta d'amonestacions hi han lliscat certes assercions de natura voluntàriament feridora; vull creure que els mots han anat més allà que el pensament. Per exemple: els adjectius «demencial» i «nazisme» són ofensius i inoportuns; l'al·lusió d'ordre fiscal i personal és incoherent per ignorància.

No; allunyem-nos dels insults. Jo sóc dels que prefereixen la conciliació i la tolerància a la manera forta. També jo em considero agreujat; per, fora contenciosos i situacions violents: Retiro públicament el mot «boicot» que encapçala el meu article. Diguem que el rètol sol pot ja representar una selecció de la que els autors han estat o són perfectament lliures.

Concessió feta. Mantinc, naturalment, tot allò que no al·ludeix anomenadament els demandants.

I espero poder anar un dia a l'establiment de l'un dels molestats i oferir un «carajillo» (o un «qu'ara guillo») general amb tota camaraderia; sense rancor!.

Saderra